

Praktisch in gesprek op dinsdag 4 februari 2020

Tier 1 Bespreekpunten

Binnen ons samenwerkingsverband hanteren we de volgende definities bij verzuim:

- Dreigende thuiszitters; minder dan 4 weken (on) geoorloofd afwezig
- Geoorloofd afwezig; langer dan 4 weken aaneengesloten
- Thuiszitter; 4 weken aaneengesloten of langer ongeoorloofd afwezig

In de vorige bijeenkomst hebben we besproken dat wetenschappelijk onderzoek uitwijst dat wanneer we leerling en ouders in een vroeg stadium kunnen ondersteunen om meer verzuim te voorkomen hoe beter dat is.

Bespreek in jouw groep de volgende zaken:

- Hoe wordt op jouw school beginnend verzuim in kaart gebracht?
- Worden data t.a.v. verzuim regelmatig besproken? Gaat het dan alleen over langdurig verzuim of komen data t.a.v. beginnend verzuim ook ter sprake?
- Wie verzamelt de data? Is dat een makkelijke klus? Zijn er mensen met mooie voorbeelden?
- Wat zou een verzuimteam met verzamelde data kunnen doen?
- Hoe zou de jaarplanning van een verzuimteam eruit kunnen zien?
- Gemeenten willen graag een nulmeting van geoorloofd verzuim om de effecten van M@ZL te kunnen meten. Je zou hierbij aan de indeling in Tiers kunnen denken. Is het haalbaar om dit op jouw school in kaart te brengen? Wat heb je hiervoor nodig?

Opbrengsten Tier 1

1. Aantal kinderen in beeld brengen en inzichtelijk maken hoeveel kids in welke tier vallen. Dit kan door middel van: Uit SOM kun je het volgende halen:

- Aantal uren verzuim
- Aantal keren (dagen) verzuim in een x periode
- Aantal dagen verzuim aaneengesloten.

In Magister is dit moeilijker, maar daar is wel het aantal uren uit te halen. PCC heeft een norm gesteld en informeert ieder team, voor iedere vakantie welk kind buiten de norm valt.

2. Veel waardevoller is het om processen in beeld brengen. Idee is om hier evt een sharepoint of thuiszitterslijst voor te gebruiken.

Het idee is om in beeld te brengen hoe processen lopen vanaf signalering verzuim. Kortom: welke functionaris neemt op welk moment actie en met welke snelheid is er een volgende actie. En ook in beeld brengen welk gedrag van het kind volgt na de actie.

En om vervolgens over een jaar in beeld te brengen hoe de processen dan lopen. De veronderstelling is dan dat de school sneller actie onderneemt (bv bellen), de jeugdarts sneller ingeschakeld wordt en het kind daardoor sneller weer naar school gaat en/of minder verzuimt.

Doordat de 0metig en de meting na 1 jaar waarschijnlijk andere kinderen zijn, is dit appels met peren vergelijken. Maar het geeft wel een betere indicatie van het effect van M@zl dan de toe of afname van het aantal, omdat dat van heel veel andere factoren afhankelijk is. PCC experimenteert momenteel met een sharepoint omgeving met partners.

Verder nog belangrijk om mee te nemen in het vervolg:

- Management school MOET het belang van verzuimpreventie onderschrijven en uitdragen. Gebeurt dit niet, dan worden uren die besteed zijn voor verzuimpreventie snel overspoeld met andere urgente zaken, zoals inval van lessen bij ziekte.
- Verzuimpreventie is een core business van school, niet iets voor erbij.

Tot slot graag beeldend maken welke interventies in de basis mogelijk zijn (bv. Bellen leerling of opmerken leerling indien hij/zij wel op school is). Dit maakt, ook voor directeuren, tastbaar hoe 'kleine handelingen' een groot verschil kunnen maken.

Trinitas vraagt zich af of andere scholen het verzuim delen met ouders. Idee om het belang hiervan (is dat wetenschappelijk bewezen?) te delen met kernberaad als voorbeeld interventie. Daarnaast kwam naar voren dat het moeilijk is om docenten mee te krijgen in het belang van goede verzuimregistratie.

Ook scholen die nog niet met M@ZL gaan werken, kunnen al een behoorlijke slag maken in hun eigen verzuimaanpak. Belangrijk is om daar ook al mee te starten, en niet alleen te wachten op inzet jeugdarts / M@ZL.

Tier 2 Bespreekpunten

Op de site van Ingrado (Vereniging van leerplichtamtenaren) valt het volgende over geoorloofd verzuim te lezen

Geoorloofd verzuim versus ongeoorloofd verzuim

Hoe ga je om met geoorloofd verzuim (ziekteverzuim) onder de AVG?

Ziekte valt onder geoorloofde afwezigheid. Nergens in de wet staat “je moet melden bij leerplicht”. Als je naar de instructies voor scholen kijkt bij het verzuimloket van DUO dan staat er: “Ziekteverzuim valt onder geoorloofd verzuim. Deze vorm van verzuim meldt u niet, tenzij u vermoedt dat er sprake is van ongeoorloofd verzuim”. Zie ook deze 'wizard' van DUO.

Wat te doen bij twijfels over ziekteverzuim?

Bij twijfels over ziekteverzuim van een jongere, moet de school eerst in actie komen. Zij kunnen bijvoorbeeld doorverwijzen naar de jeugdarts. Zie voor de werkwijze ook het instrument M@ZL.

Als ouders niet meewerken aan de verzuimaanpak van school (bv niet verschijnen op afspraken bij de jeugdarts en zich dus niet controleerbaar opstellen) informeert school de ouders dat zij de afwezigheid van de leerling gaan aanmerken als vermoedelijk ongeoorloofd verzuim, omdat zij niet hebben kunnen vaststellen dat het verzuim geoorloofd is.

De uren die de leerling vanaf deze melding aan ouders (eerder verzuim was immers ‘ziekteverzuim’) afwezig is worden als vermoedelijk ongeoorloofd verzuim genoteerd en kunnen worden gemeld bij leerplicht. Dat mag al bij 1 uur verzuim (via overig verzuim), uiteraard hoeft je niet te wachten tot de wettelijke termijn van 16 uur in 4 weken is bereikt.

Bespreek in jouw groep de volgende zaken:

- Hoe wordt er binnen jouw school opgeschaald wanneer er sprake is van geoorloofd verzuim? Hoe kom je in actie?
- Wie bepaalt er of er sprake is van geoorloofd of ongeoorloofd verzuim en op welke manier?
- Vind je dat elk verzuim dat aan de M@ZL-criteria voldoet moet worden doorverwezen naar de jeugdarts?
- Vind je het criterium niet verschijnen bij de jeugdarts een goed criterium om te spreken van ongeoorloofd verzuim?
- Zijn er manieren waarop jeugdarts en leerplichtambtenaar hierin samen kunnen optrekken?
- Waar moeten we in ons samenwerkingsverband nog afspraken over maken t.a.v. dit onderwerp?

Opbrengsten Tier 2

1. *Hoe wordt er binnen jouw school of de scholen waar je betrokken bent opgeschaald wanneer er sprake is van geoorloofd verzuim? Hoe kom je in actie?*

De M@zl criteria zorgen ervoor dat er richtlijnen zijn. Wanneer er zorgen zijn over ziekteverzuim, kan de jeugdarts meedenken over wat er bijvoorbeeld nodig is om wel naar school te gaan. Een leerling die vaak ziekgemeld wordt, valt over het algemeen snel op, maar is 'ongrijpbaar' doordat hij of zij ziekgemeld wordt. Een school kan duidelijkheid creëren door de jeugdarts in te schakelen.

Wanneer de lijntjes kort zijn tussen school, jeugdarts, de leerplichtambtenaar en het gezin, kunnen de adviezen van de betrokken arts en/of jeugdarts zo goed mogelijk opgevolgd worden.

2. *Wie bepaalt of er sprake is van geoorloofd of ongeoorloofd verzuim en op welke manier?*

Dit gebeurt op de scholen meteen bij de afmelding, telefonisch of via een formulier op de website (Stedelijk Dalton College). Er zijn duidelijke regels die per school verschillen, met als consequenties voorbeelden als om 8 uur melden, een gesprek met een leerplichtambtenaar of met de directie of nablijven.

Wanneer een kind ziek is, is deze ziek. Het is dan wel van belang dat de lijntjes tussen school en ouders kort gehouden worden door de mentor.

3. *Vind je dat elk verzuim dat aan de M@zl-criteria voldoet moet worden doorverwezen naar de jeugdarts?*

M@zl zegt toch dat dit niet hoeft? Wanneer duidelijke afspraken gemaakt tussen school en thuis zijn en deze worden nageleefd, is dat voldoende. Wanneer er meer nodig blijkt te zijn, is doorverwijzen naar een jeugdarts wellicht wel van belang. Situatie-afhankelijk.

4. *Vind je het criterium niet verschijnen bij de jeugdarts een goed criterium om te spreken van ongeoorloofd verzuim?*

Ouders zeggen vaak nee tegen het bezoeken van een jeugdarts, omdat zij niet goed weten wat de rol van de jeugdarts is. Het is belangrijk dat de school dit duidelijk uitlegt en dat voor ouders én de leerling duidelijk is wie welke rol heeft.

5. *Zijn er manieren waarop de jeugdarts en leerplichtambtenaar hierin samen kunnen optrekken?*

Zij kennen elkaars rol goed, dus kunnen elkaars rol uitleggen en concretiseren. Wanneer de rollen duidelijk zijn, is het voor ouders vaak fijner en makkelijker om mee te werken.

6. *Waar moeten we in ons samenwerkingsverband nog afspraken over maken t.a.v. dit onderwerp?*

Het swv moet heel helder zijn over de invoering van M@zl, zodat iedereen weet waar zij aan toe zijn. Wat doen de scholen die nu nog niet kunnen starten en misschien wel twee jaar moeten wachten? Is er toch al een mogelijkheid om een train de trainer concept op te starten, waarin medewerkers op scholen hun gespreksvaardigheden kunnen oefenen?

Verdere punten die in het gesprek naar voren kwamen:

- Het informatieboekje van M@zl bevat veel informatie. Wellicht is het een idee om deze op de website of in de nieuwsbrief van de school te zetten. In het boekje staan de rollen duidelijk beschreven. Het is van belang dat de scholen ook goed uit kunnen leggen wie welke rol heeft en wat zij doen.
- In de volgende bijeenkomst in juni een terugkoppeling vragen aan het PCC (Gerard Koopman) en het Murmellius (Laura Zijlma) over hun nieuwe manier van ziekmelden via Magister. Hoe bevalt dit tot dan toe?
- Is de 'Train de trainer'-training misschien iets vóór het professionaliseringsaanbod voor volgend jaar?
- Een M@zl pagina voor op het netwerkplein, zodat alle informatie terug te vinden is.

Tier 3 Bespreekpunten

Afspraak omschreven in “Uitwerking thuiszitterspact” van Regionaal Bureau Leerplicht West Brabant

Belastbaarheid

Alle betrokkenen geloven niet (meer) in eenzijdig, losstaand medisch oordeel m.b.t. (partiële) belastbaarheid in een hard percentage of een vast aantal lessen, vaak gericht op wat een kind niet kan. Belastbaarheid wordt door de jeugdarts voortaan alleen nog maar beoordeeld binnen een specifieke (school)context en een geheel aan maatregelen waarbij naar de mogelijkheden in plaats van de beperkingen wordt gekeken. Dat betekent dat de jeugdarts in samenspraak met de leerling en de ouders, de jeugdprofessionals, school en samenwerkingsverband input levert voor een OPP of terugkeerplan. De belastbaarheid van de leerling is daardoor integraal onderdeel van het OPP of terugkeerplan.

Kern van deze definitie:

Geen losstaande belastbaarheidsinschatting: inschatting ism ouders/jongere, passend in de context (wat moet er waar gebeuren op welke manier).

Bespreek in jouw groep de volgende zaken:

- Wat vind je van bovenstaande definitie?
- Zou dit binnen ons samenwerkingsverband (mits M@ZL is ingevoerd) ook haalbaar zijn?
- Hoe zie je de rol van de jeugdarts hierin?
- Hoe ziet de jeugdarts zelf zijn/haar rol?

Opbrengsten Tier 3

We spreken liever over **draagkracht** ipv belastbaarheid

Focus op naar school gaan. Kijken met elkaar naar de mogelijkheden. Zo normaal mogelijk. Wat is er wel gelukt?

Mogelijkheden worden door de jeugdarts onderzocht binnen de specifieke context van de school en de mogelijkheden op school.

- Informatie verzamelen: Wat lukt wel?
- Wat kan wel? Klein comité
- Waar is de kans van slagen het grootst?
- Op weg naar school=ook schooltijd

Rol jeugdarts

- verzamelen informatie
- mediator....contactpersoon medici
- Vertalen: Wat betekent dit voor functioneren in onderwijs?